

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060204

DOM
2019-06-13
Stockholm

Mål nr
P 11904-18

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2018-12-04 i mål nr P 3209-18, se bilaga A

PARTER

Klagande
HP

Ombud: JP

Motparter

1. Byggnadsnämnden i Göteborgs kommun

2. BR

SAKEN

Bygglov för nybyggnad av enbostadshus på fastigheten A i Göteborgs kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom undanröjer Mark- och miljööverdomstolen Byggnadsnämnden i Göteborgs kommuns beslut den 1 juni 2018, BN 2017-010248, och återförvisar målet till nämnden för fortsatt handläggning.

Dok.Id 1493759

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00–16:30
		E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

HP har, som det får uppfattas, yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva det beviljade bygglovet.

BR har motsatt sig att domen ändras.

Byggnadsnämnden i Göteborgs kommun har medgett att det beviljade bygglovet avviker från detaljplanen.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

HP har anfört detsamma som i underinstanserna med i huvudsak följande tillägg:

Bygglovet strider mot gällande detaljplan. Detaljplanen anger att maximalt en femtedel av fastigheten får bebyggas. Fastigheten är 658 kvadratmeter och 20 procent av detta utgör 131,6 kvadratmeter. Befintligt garage är 36,4 kvadratmeter, vidhängande cykelgarage 8,7 kvadratmeter och det tillkommande huset 130,3 kvadratmeter. Tillsammans blir det 175,4 kvadratmeter, vilket är mycket större än maximalt tillåtna 131,6 kvadratmeter. Bygglovsärendet borde ha hanterats som en planavvikelse och han borde därmed ha fått yttra sig innan bygglovet beviljades. Han ifrågasätter också fortförande hur dagvattenhanteringen kommer att lösas.

Byggnadsnämnden i Göteborgs kommun har anfört i huvudsak följande:

Angående frågan om den sökta åtgärden är planstridig bedömer nämnden numera att klaganden har rätt i sak. Av bestämmelserna i byggnadsplanen framgår att endast en huvudbyggnad och en komplementbyggnad får uppföras på fastigheten, att högst en femtedel av tomten får bebyggas och att komplementbyggnaden inte får vara större än 40 kvadratmeter. Nämnden gjorde tidigare tolkningen att huvudbyggnaden får uppta högst en femtedel och att utöver det får en komplementbyggnad uppföras om högst 40 kvadratmeter.

BR har anfört i huvudsak följande:

Innan hon köpte tomten fick hon besked av stadsbyggnadskontoret att garaget inte skulle inräknas i den tillåtna byggarean om en femtedel av fastighetens storlek. Om hon inte får bygga i enlighet med beviljat bygglov blir huset för litet för henne. Hon kommer i så fall att förlora stora summor pengar. Hon ifrågasätter att klaganden, som först överklagade angående dagvattenhanteringen, långt efter klagotidens utgång kan klaga på fastighetens storlek.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Den aktuella fastigheten omfattas av en byggnadsplan från 1966. En sådan plan ska enligt övergångsbestämmelserna till plan- och bygglagen (2010:900), PBL, gälla som en detaljplan.

Förutsättningarna för att meddela bygglov inom planlagda områden framgår av 9 kap. 30 § PBL. Enligt 9 kap. 31 b § PBL får bygglov ges bl.a. för åtgärder som avviker från detaljplanen, om avvikelsen är liten och förenlig med detaljplanens syfte. Enligt 9 kap. 25 § PBL ska byggnadsnämnden bereda bland andra kända sakägare tillfälle att yttra sig över en bygglovsansökan, om åtgärden innebär en avvikelse från detaljplanen. Bestämmelsen syftar till att fastighetsägare, boende och andra som berörs av en planerad byggnadsåtgärd ska ges tillfälle att lämna sina synpunkter innan frågan om bygglov avgörs. Anledningen är att deras synpunkter anses utgöra en viktig del av beslutsunderlaget vid bedömningen av om bland annat tillräcklig hänsyn tagits till omgivningen.

I denna typ av mål är det ingenting som hindrar att en klagande anför nya omständigheter till stöd för sitt överklagande i högre instans. Som klaganden anfört och byggnadsnämnden medgett innebär den sökta byggnadsåtgärden att mer än en femtedel av fastigheten kommer att bebyggas. Ansökan avviker därmed från den för området gällande detaljplanen. Byggnadsnämnden har därför varit skyldig att bereda sakägare tillfälle att yttra sig över ansökan innan beslut fattades. Mark- och

miljööverdomstolen finner att underlåtelsen att göra detta är ett sådant allvarligt formellt fel i hanteringen av ärendet att byggnadsnämnden beslut ska undanröjas och målet återförvisas till nämnden för fortsatt handläggning. Det bör vidare ankomma på nämnden att som första instans pröva frågan om avvikelsen från detaljplan kan ses som liten. Mark- och miljööverdomstolen har med denna utgång inte skäl att pröva frågan om dagvattenhanteringen.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Claes-Göran Sundberg, hovrättsråden Roger Wikström, referent, och Margaretha Gistorp samt tekniska rådet Mats Kager.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Fredrika Blom.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2018-12-04
meddelad i
Vänerns borg

Mål nr P 3209-18

PARTER

Klagande
HP

Ombud: JP

Motpart

1. Byggnadsnämnden i Göteborgs kommun

2. IBR

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Västra Götalands län beslut 2018-08-10 i ärende nr 403-23646-2018, se bilaga 1

SAKEN

Nybyggnad av enbostadshus på fastigheten A i Göteborgs kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Byggnadsnämnden i Göteborgs kommun (nedan nämnden) beslutade den 1 juni 2018 att bevilja bygglov för nybyggnad av ett enbostadshus på fastigheten A.

HP (ägare till fastigheten B) överklagade nämndens beslut till länsstyrelsen som i beslut den 10 augusti 2018 avslog överklagandet.

YRKANDEN M.M.

HP har yrkat att länsstyrelsens beslut ska upphävas och återförvisas till länsstyrelsen för prövning i sak och/eller att mark- och miljödomstolen ska upphäva nämndens beslut angående dagvattenfrågan. Han har anfört bl.a. följande. Länsstyrelsen har i sitt beslut inskränkt bygglovet till att bara innefatta frågan om åtgärden överensstämmer med detaljplanen. Nämndens beslut innefattar dock även fler frågor än bygglovsfrågan, såsom principutformningen av dagvattensystemet, m.m. I både dagligt tal och i beslutstext har ordet bygglov en innebörd som är långt ifrån den smala prövning som den getts i 8 kap. 30 § PBL. Länsstyrelsen kan följaktligen inte inskränka sin prövning på sätt som skett utan denna ska innefatta också en prövning av dagvattenfrågan.

Länsstyrelsen har inte på något sätt redovisat vilket underlag den haft för bedömningen att det typiskt sett framstår som fullt möjligt att ordna dagvattenhanteringen på fastigheten A utan att det ska behöva uppstå betydande olägenheter för omgivningen. Bygglovsprövningen ska innefatta en prövning mot både 2 kap. 5 § PBL och 8 kap. 9 § PBL. Det är inte möjligt att anordna dagvattnet på det sätt som sökanden redovisat utan att betydande olägenhet uppstår.

DOMSKÄL

Fastigheten A omfattas av område med detaljplan.

Av 9 kap. 30 § PBL framgår att bygglov ska ges för åtgärd inom ett område med detaljplan bl.a. om åtgärden inte strider mot detaljplanen. För att bygglov ska kunna beviljas krävs därutöver att ett antal krav i 2 och 8 kap. PBL är uppfyllda.

Exempelvis innehåller 8 kap. 9 § punkten 2 ett krav på att tomten ska ordnas så att betydande olägenheter för omgivningen eller trafiken inte uppkommer. Däremot innehåller bestämmelsen i 9 kap. 30 § PBL ingen hänvisning till 2 kap. 5 § PBL. Innehållet i denna bestämmelse ska alltså inte beaktas vid bygglovsprövningen.

Den om bygglov ansökta åtgärden strider inte mot detaljplanen. Hur dagvattnet inom tomten ska hanteras är redovisat på situationsplanens ritning 1B med dagvattenledningar, dräneringsdiken, uppsamlingsbrunn och anslutning till dagvattenledning.

Klaganden har inte närmare redovisat varför dagvattenhanteringen inte skulle gå att lösa. Sammantaget har inte framkommit skäl att anta att dagvattenhanteringen med anledning av ett bebyggande av fastigheten A på sätt som avses i ansökan skulle ge upphov till sådana olägenheter för omgivningen att de skulle vara att betrakta som betydande. Inte heller på annan grund har framkommit skäl för att neka bygglov. Överklagandet ska alltså avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 27 december 2018

Susanne Lindblad

Martin Kvarnbäck

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Susanne Lindblad, ordförande, och tekniska rådet Martin Kvarnbäck. Föredragande har varit beredningsjuristen Maria Aldegren.